

Elinikäinen oppiminen mahdollistaa yhteisöllisyyden ja osallisuuden suomalaisessa yhteiskunnassa

– **KAIKKI TULEE SAADA MUKAAN!**

Sujuvat siirtymät – tukea ja ohjausta kansanopistosta

Kansanopistot ratkaisuna oppivelvollisuuden laajentamisessa

Laajennettu oppivelvollisuus antaa mahdollisuuden nuorten perustaitojen vahvistamiseen. Perustaitojen vahvistamista tarvitsevat ne, jotka eivät sijoitu perusasteen jälkeiseen koulutukseen ja ne, jotka keskeyttävät toisen asteen opinnot. Kansanopistot tarjoavat oppivelvollisuuden laajentamiseen henkilökohtaiseen oppimissuunnitelmaan perustuvan kokonaisuuden, joka sisältää opiskelun lisäksi opiskelijan ohjauksen, opiskeluhuollon sekä ohjatun asumisen. Kansanopistovuoden opintosuoritukset voidaan lukea hyväksi muissa toisen asteen opinnoissa. Kansanopistot voivat toimia näiden nuorten tukena – eräänlaisena kotipesänä – heidän jatko-opintojensa aikana.

Tarvitaan joustavia polkuja korkeakouluun ja työelämään

Sivistys-Suomessa korkeakoulututkinto tarvitaan yhä useammalle. Kansanopisto-opinnot kehittävät opiskeluvalmiuksia ja nopeuttavat jatko-opintoja. Joustava pääsy korkeakouluopintoihin pitää turvata, kun korkeakoulujen valintajärjestelmiä kehitetään. Akateemisiin opintoihin valmentavia koulutuksia tulee olla kaikkien saatavilla, taloudellisesta asemasta ja kotipaikasta riippumatta. Kansanopisto-opinnot ohjaavat onnistuneesti ja tarkoituksenmukaisesti jatko-opintoihin. Opistovuoden aikana suoritettavat avoimen yliopiston opinnot ovat päätoimisia väyläopintoja ja ne oikeuttavat opintotukeen. Ne myös nopeuttavat valmistumista ja vähentävät opintojen keskeyttämisiä. Kansanopistojen tarjontaa tulee hyödyntää nykyistä enemmän rakennettaessa joustavia opintopolkuja korkeakouluun.

Kansanopistojen tehtävän ja aseman vahvistaminen sivistys-Suomessa

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry esittää, että seuraavan hallituksen ohjelman koulutuspoliittisia linjauksia laadittaessa niissä otettaisiin huomioon

- maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen rahoituksen toteuttaminen vapaan sivistystyön oppilaitoksessa lakiuudistuksen tavoitteiden mukaisesti
- kansanopistot laajennetun oppivelvollisuuden toteuttajina ja
- korkeakouluopintoihin johtavan avoimen väylän toteuttaminen vapaan sivistystyön oppilaitoksissa.

Vapaan sivistystyön yhteiskunnallisia sivistystehtäviä tulee kehittää

Kansanopistojen yhteiskunnallista sivistystehtävää ja vastuuta eri opiskelijaryhmien jatkuvan oppimisen tukemisessa tulee vahvistaa. Kansanopistot ovat ottaneet kopin uusien suomalaisten koulutuksesta sekä muiden vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa perus- ja digitaitojen koulutuksesta. Näiden, yhteiskunnallista osallisuutta lisäävien tehtävien rahoituksen lisäksi tulee kansanopistojen rahoitusta kehittää pitkäjänteisesti valtionosuusrahoituksena.

#kansanopistot

#folkhögskolor

#sujuvatsiirtymät

Kansanopistojen mahdollisuudet tehokkaaseen kieli- ja kulttuurikoulutukseen hyödynnettävä täysimääräisesti

Eduskunnan tarkastusvaliokunta totesi, että “vapaalla sivistystyöllä on tärkeä asema kotouttamisessa ja kansanopistot ovat nopeasti ja joustavasti kyenneet tuottamaan kotouttamispalveluita.” Kansanopistot järjestävät maahanmuuttajille laajasti koulutusta ja tulokset ovat hyviä.

Vuoden 2018 alusta voimaan tulleen lakimuutoksen tavoitteena oli, että vapaan sivistystyön valtionosuusrahoituksella järjestettävään maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukseen ja ohjaukseen saadaan 100% rahoitus. Vuodelle 2019 varatulla rahoituksella katetaan kuitenkin vain opiskelijamaksujen osuus eli 43% suoritteesta. Samalla kun maahanmuuttajaopiskelijoiden määrä kansanopistoissa on kasvanut merkittävästi, on kansanopistojen perusrahoitusta leikattu. Kansanopistojen osalta suoritteita varten tulisi osoittaa lisärahoitusta, jotta lakiuudistuksen tavoite toteutuisi ja onnistuneeksi todettu kotoutumisen reitti turvattaisiin.

Varmistetaan perus- ja digitaidot jokaiselle

Suomessa on myös muita pitkäkestoisia yhteiskunnallisesti haastavia koulutustehtäviä. Näitä ovat esimerkiksi työttömien koulutusvalmiuksien parantaminen ja ylläpitäminen, heikon pohjakoulutuksen omaavien henkilöiden tietotaidon kohottaminen sekä heikkojen digitaalisten taitojen parantaminen. Valtio myönsi vapaan sivistystyön oppilaitoksille valtionavustuksena tänä vuonna erillisrahoituksen heikkojen perustaitojen ja digitaitojen omaavien henkilöiden kouluttamiseen. Tavoitteena on työllistymisedellytysten parantuminen sekä perustaitotason nostaminen ja taitojen päivittäminen digitaaliseen aikaan. Koska tehtävä on pitkäkestoinen, rahoitus tulisi muuttaa valtionosuusrahoitukseksi, mikä mahdollistaisi pitkäjänteisen koulutuksen suunnittelun, resurssoinnin ja toteutuksen.

Lisätietoja:

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry

Puheenjohtaja Helena Ahonen, 040 537 0999, helena.ahonen@seurakuntaopisto.fi

Toiminnanjohtaja Tytti Pantsar, 040 531 8000, tytti.pantsar@kansanopistot.fi